

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
NEGRU, DAN

**Dialogul speranței. Cum să dobândim liniștea
sufletească**/ Dan Negru și Părintele Vasile Ioana. - București :

Bookzone, 2022

ISBN 978-606-9639-02-3

I. Ioana, Vasile

2

Coordonator științific: **Pr. Prof. Dr. Ștefan Buchiu**

Ediție îngrijită: **Georgiana Pîrvuleț**

Grafician copertă: **Cezar Mandă**

Redactor: **Mariana Alexandru**

Tehnoredactor: **Anca Marisac**

© Bookzone 2022, pentru prezenta ediție
Toate drepturile rezervate pentru limba română.
Nicio parte a acestei lucrări nu poate fi stocată
sau reprodușă fără acordul editurii.

Editura Bookzone

Șoseaua Berceni, nr. 104, sector 4, București

Comenzi și informații:

Telefon: +40 774 091.579; +40 770 584.429

E-mail: office@bookzone.ro

www.bookzone.ro

Părintele VASILE IOANA

DAN NEGRU

DIALOGUL SPERANȚEI

Cum să dobândim liniștea sufletească

Conversații consemnate de Alexandru Panait

Bookzone
BUCUREȘTI, 2022

CUPRINS

<i>Prefață</i> de Florin Piersic	5
<i>Introducere</i> de Dan Negru	9
ÎNCEPUTURI... ..	15
CE VREA DUMNEZEU DE LA MINE, PĂRINTE?	29
MÂNDRIA	63
SMERENIA.....	91
RUGĂCIUNEA.....	113
IERTAREA.....	145
FOCUL IUBIRII.....	157
BANII ȘI LĂCOMIA	167
MOARTEA.....	207
CUM PUTEM DOBÂNDI LINIȘTEA SUFLETULUI	241
<i>Postfață</i> de Părintele Vasile Ioana	259

INTRODUCERE

Am încercat prin dialogul meu cu Părintele Vasile să găsesc o explicație bobului de muștar pe care îl port sau îl caut. Muștarul e planta care ajunge la 3–4 metri în doar câteva luni, chiar dacă sămânța ei e mică și neînsemnată. Bobul acesta l-a ales Iisus ca pildă însoțitoare în viețile noastre: „Dacă veți avea credință în voi cât un grăunte de muștar, veți zice muntelui acestuia: Mută-te de aici dincolo, și se va muta; și nimic nu va fi vouă cu neputință.” (*Matei*, 17, 20)

Lucrurile mici au schimbat lumea: o piatră mică a doborât un uriaș, o barcă a înfruntat potopul, o iesle a schimbat destinul lumii. Cartea pe care o aveți în mână nu e despre religie, ci e despre cultura generală. Marile muzee ale lumii, marile săli de spectacole, marile capodopere artistice nu pot fi scoase din contextul religiei, pentru că Luvru sau British Museum ar rămâne cu multe săli goale și cu pereți goi dacă tablourile religioase ar dispărea, și de asta cred că orice spor de cunoaștere e binevenit. Înainte de a începe dialogul, am tras aer în piept și am luat aminte la vorbele Sfântului Nicolae Velimirovici: „Despre trei lucruri nu te grăbi să vorbești: despre Dumnezeu, până nu-ți întărești credința în el, despre păcatul altuia, până nu-l cunoști pe

al tău, și despre ziua de mâine, până ce nu se luminează de ziuă.”

Sunt departe de a fi un credincios practicant și sunt și mai departe de smerenia pe care credința o propune. Dimpotrivă, meseria mea a făcut ca-n viață mândria și orgoliul să mă călăuzească mai mult decât smerenia și liniștea. În anii din urmă m-a legat mai mult decât o prietenie cu Părintele Vasile Ioana, pe care-l cunosc din vremurile când biserica-i era la fel de plină fără ca sfaturile și bucuria lui să ajungă la cei mulți prin ecrane. Avea aceeași bucurie pe care o are și azi și același salut precum cel de azi: „Bucurie, dragul meu”. Când ne-am hotărât să fim împreună în cartea asta, cred că acest cuvânt a definit momentul: bucurie. În paginile următoare sper ca Părintele Vasile să lumineze cotloanele întunecate ale necredinței mele.

Într-o vară, nu demult, am intrat împreună în chilia Părintelui Rafail de pe Muntele Athos, care mi-a deschis atunci prin vorbele lui o ușă în minte cu cea mai simplă explicație a credinței: „Credința nu e pe logică, nu e pe rațiune, e pe inimă, e pe simțire.” Călugărul verbalizase ceea ce eu încercam să simt. Îmi propuneam mereu ca mintea mea lumească să înțeleagă ceva ce nu poate fi înțeles cu un creier pe care oamenii de știință ne spun că nu-l folosim deloc la întreaga lui capacitate. E ca și cum i-aș cere unui țânțar să înțeleagă *Hamlet*-ul lui Shakespeare. Răspunsul credinței nu e în logică, nu e în explicații raționale, ci e în inimă și-n suflet. Lipsa logicii e bobul meu de muștar. Nu sunt deloc naiv încât să cred că lumea a apărut pentru că Adam a mușcat dintr-un măr; credința e plină de metafore și comparații care încearcă să ne facă pe noi, cei care ne folosim atât de puțin din creier, să înțelegem câte ceva din neînțelesul lumii. Să-l explice pe Shakespeare țânțarului.

Explicația sosirii, a existenței și apoi a plecării noastre nu e în creier, nu e în experimente științifice sau în raționamente. Ci e în inimă.

Paginile cărții sunt despre speranță. O găsești în orice, oricând. Familia mea a trecut prin multe încercări, dar a ținut-o în viață boaba de speranță. Toți ai mei au fost deportați în Bărgan și la întoarcerea de acolo, acasă, în Banat, nu au mai găsit nimic, li s-a luat totul. O familie deportată în Bărgan de urgia politică a anilor 1950, reîntoarsă în Banat și lăsată fără nicio șansă de supraviețuire, trăiește doar din speranță. Apoi, peste o vreme, am apărut eu. Eu eram speranța... Întotdeauna există speranță, undeva. Întotdeauna există recunoștință undeva. Ne-am trezit azi-dimineață sănătoși. Și dacă nu sănătoși, măcar ne-am trezit în viață. Întotdeauna e loc de recunoștință și speranță. Anticii spuneau că fiecăruia ni se dă o cheie spre rai, dar aceeași cheie deschide și porțile iadului. Trăiesc cu teama că am cheia asta în buzunar și că nu știu să o folosesc, dar de fiecare dată când îmi pipăi buzunarul căutând cheia simt între degete bobul de muștar al credinței. Atunci mă liniștesc...

Am scris o parte din cartea asta în Chișinău, într-o perioadă liniștită. Lucrez în televiziunea din Chișinău de vreo 15 ani, așa cum o fac și în televiziunea din România de vreo 25 de ani, și în drumurile mele am întâlnit mii de oameni cu mii de povești. Într-o după-amiază, împreună cu Părintele Vasile, am luat la pas Chișinăul și am ajuns în Parcul Central, străjuit de statuile marilor cărturari. „O frontieră se apără cu un corp de armată sau cu statuia unui poet”, zice Octavian Goga. Apoi am mers la un local unde Grigore Vieru, poetul, îmi deschisese prima dată gustul pentru zama moldovenească. Vieru, cel care spunea mereu că „Basarabia e

un copil înfășurat în sârma ghimpată”. Amintirea acelor zile în care împreună căutam răspunsuri la întrebări am pus-o bine în buzunarul meu, acolo unde sunt cheia spre rai sau iad și bobul de muștar. Țin minte cum ne-a apucat odată dimineața, în jurul unei mese pline de prieteni, români, moldoveni, ruși, ucraineni (Moldova îi îngăduie cu drag pe toți), să vorbim despre Tolstoi sau Ștefan Octavian Iosif, despre păcate sau iertări, despre lumină și întuneric. Am plecat atunci cu o întrebare care încă-mi dă târcoale. Întrebările sunt cele care adună filele acestei cărți. Și dialogul caută răspunsul.

Dar mai ales pregătirea acestei cărți mi-a adus aminte de multele păcate pe care le am. Orice om care trăiește le are. Asta îmi dă însă cea mai mare energie și speranță că rândurile din cartea asta vor fi de folos. Dacă citind-o vă regăsiți în căutările mele înseamnă că am reușit. Am reușit pentru că Ioan Gură de Aur spunea că „atunci când noi ne aducem aminte de păcatele noastre, Dumnezeu le uită”. Atât de puțin avem de făcut, doar să ne amintim când sau cum am păcătuț și Dumnezeu ne vede strădania de a fi mai buni și de a ne șterge nelegiuirile. Firește, conștientizând un păcat, încerci să nu-l mai faci data viitoare.

Când am terminat de scris cartea, când am terminat de pus întrebările, mi-am promis că seara o să-mi retrăiesc păcatele zilei în gând și o să încerc să le evit mâine. Să fie asta exercițiul din fiecare seară: să-ți retrăiești ziua cu regretul că n-ai fost cea mai bună variantă a ta și să-ți promiți că mâine vei face ceva pentru asta.

Cu mulți ani în urmă l-am întâlnit pe Octavian Paler, care la prima vedere părea ursuz și mizantrop, dar apoi, apropiindu-te, descopereai în domnia sa esența vieții. Îi țin minte o vorbă pe care o port cu mine:

„Păcatul nostru cel mai mare este că facem orice anormalitate să devină normalitate.” Oare nu asta facem noi zi de zi?

Azi, rapiditatea cu care anormalul devine normal e înspăimântătoare. Cartea asta încearcă să tragă de mânecă anormalul, care peste un minut va deveni normal. Știu că minutul acela dintre normal și anormal ni se datorează și nouă – celor din media – cărora ne e mai de folos zgomotul decât liniștea. Avem chiar și o vorbă în breaslă pe care o spunem mereu când ni se reproșează promovarea anormalului: „Știrea e când un om mușcă un câine, și nu când un câine mușcă un om.” Cu vorba asta ne-am absolvit de păcat, eu însumi am rostit-o de multe ori.

Deci, e și o carte care vorbește despre păcate. Dar cum cel mai grav păcat pe care omul îl poate comite e să nu fie fericit, e și o carte a fericirilor. E dialogul în care încap toate.

Am adunat între filele acestei cărți doi oameni care mi-au marcat viața, fiecare în felul lui: Părintele Vasile și Florin Piersic. Pentru fiecare dintre noi, cartea asta înseamnă o premieră. Întrebările deloc comode pe care i le adresez Părintelui au fost o piatră de încercare pentru el, mi-a spus-o. După cum și vechiul meu prieten, Florin, mi-a mărturisit că e prima dată când așterne astfel de rânduri într-o carte, când cineva îi cere să scrie prefața unei cărți. Hellen Keller are dreptate când spune că „a merge cu un prieten prin întuneric e mult mai bine decât a merge singur prin lumină”.

Eu am luat doi cu mine, ca să fiu sigur că ajung la lumină.

Sper ca această carte să aducă măcar puțină lumină celor întunecați.

Ea încearcă doar să sporească gustul boabelor de muștar. E o carte care nu e pe logică, ci e pe suflet, pentru că Seneca spunea că doar sufletul îl face pe slujitor egal cu stăpânul lui. E o carte despre singura valoare pe care o lăsăm aici și totodată o luăm cu noi: sufletul.

Celor care nu cred, aveți răbdare, nu vedeți că viața trece ca o boare?

Veți afla curând...

DAN NEGRU

ÎNCEPUTURI...

Părintele Vasile Ioana: Doamne, binecuvân-tează lucrarea noastră! Să lucreze Duhul cel Sfânt în inimile și în mințile noastre!

Dan Negru: *Așa să fie, Părinte! Doamne-ajută!*
Să fie o lucrare pentru folosul oamenilor!

Aș vrea să le spunem cititorilor cum am ajuns eu la dumneavoastră, care sunteți duhovnicul meu. În familia mea s-a întâmplat un necaz; n-am mai vorbit despre asta, e prima dată când o mărturisesc public. Într-un spital din București, înainte ca omul apropiat mie să intre într-o operație de viață și de moarte, doctorul a venit și mi-a spus: „Du-te după un preot!”

Omul acela a fost un medic providențial!

Am plecat de la spital și m-am dus la o biserică. Acolo, am întâlnit doi preoți care n-au vrut să vină. Aveam atunci toate datele să mă smintesc, să mă întorc împotriva religiei.

Înțeleg, erai într-o situație disperată și n-ai primit ajutor de la cel care trebuia să-ți întindă o mână.

Mai mult decât atât, aveam toate datele să fac rău Bisericii. Lucrez în media, am o mulțime de

prieteni, puteam să fac publică situația asta. Mulți abia așteptau să întineze imaginea Bisericii și a preoților. Am tăcut, habar n-am ce m-a făcut să tac și să-i spun doar soției mele ce am pățit. Ea a pus mâna pe telefon și v-a sunat pe dumneavoastră.

Este important să precizăm că pe vremea aceea eram pacientul soției tale, un bun stomatolog – să-i dea Dumnezeu sănătate! Ea avea și are și astăzi o răbdare de sfânt cu pacienții ei.

Noi nu ne cunoșteam atât de bine. Ca să vedeți cum lucrează Dumnezeu: soția mea nu v-a găsit la telefon, pentru că erați la biserică. A găsit-o în schimb pe soția dumneavoastră. Ea v-a spus cât de gravă este situația, iar dumneavoastră ați plecat imediat spre spital.

Soția mea, Doina, draga de ea, care este și teolog, și psiholog, în momentul în care a primit telefon de la Codruța, soția ta, a plecat imediat din casă și m-a găsit în biserică. Mi-a spus că trebuie să mergem urgent, așa că am lăsat totul și am pornit spre spital. Erau foarte mulți oameni care așteptau să se spovedească. Le-am explicat că a intervenit o urgență, iar ei, spre bucuria mea, au înțeles că există oameni care au mai mare nevoie de sprijin decât aveau ei atunci. I-am rugat să vină a doua zi.

Să le spunem celor care citesc cartea că era șase seara, iar drumul până la spital era destul de anevoios.

Da, era o oră de vârf, o nebunie. Am forțat semaforul, am ajuns într-un suflet la spital, unde te-am întâlnit pe tine. Erăi agitat și mi-ai zis: „Părinte, faceți ceva!”

Și chiar ați făcut acel ceva, eu însumi am văzut cum s-a schimbat fizic acel om.

Atunci când am venit, am invocat harul Domnului și am strigat către Dumnezeu: „Doamne, fă ceva!” Când situația e gravă, rugăciunea devine strigăt de durere. Am intrat în durerea voastră, am plâns cu voi, iar plânsetul ăsta I l-am dat lui Dumnezeu. Apoi, Dumnezeu a trimis Harul tămăduitor și a adunat în mâinile Sale sfinte toate lacrimile noastre, iar acele lacrimi au pogorât mila Lui. Plânsul nostru a fost un strigăt. Și Dumnezeu ne-a ascultat rugăciunea și a lucrat. Slavă Lui!

Din clipa aceea, nu m-am mai despărțit de dumneavoastră. Nici eu și nici familia mea. Cum îți găsești duhovnicul? La mine, Dumnezeu a facilitat asta.

Acest moment a făcut ca tu să mă cunoști pe mine mai bine și să zici: „Vreau să merg pe această cale!”

Cum să facă oamenii care citesc aceste rânduri și care poate că nu au încă un duhovnic, fiindcă nu au trecut prin astfel de evenimente?

Întâlnirea noastră a fost începutul unei prietenii frumoase și al unei legături duhovnicești. Pentru omul obișnuit, duhovnicul poate să fie preotul din sat sau cel care slujește în biserică din cartier. Fiecare preot este înzestrat de Dumnezeu cu harul Duhului Sfânt. Eu nu sunt decât cel care Îl prezintă pe Hristos. Hristos a făcut minunea. Eu mă implic sufletește, iar criteriul după care un duhovnic poate fi socotit cu adevărat bun este cât de multă dragoste are el pentru oameni și cât de mult este dispus să jertfească din timpul său pentru aceștia! El lucrează cu „materialul clientului”, cu sufletul omului. Dacă sufletul tău se simte bine în prezența altui suflet, care este empatic și deschis, atunci